

**EVALUAREA NAȚIONALĂ PENTRU ABSOLVENȚII CLASEI A VIII-A
Anul școlar 2025–2026**

**Probă scrisă
Limba și literatura maghiară maternă
BAREM DE EVALUARE ȘI NOTARE**

Varianta 3

- Se punctează orice modalitate de rezolvare corectă a cerințelor.
- Nu se acordă punctaje intermediare, altele decât cele precizate explicit în barem.
- Se acordă zece puncte din oficiu. Punctajul total este de 100 de puncte. Nota finală se calculează prin împărțirea la zece a punctajului total acordat pentru lucrare.

I. TÉTEL (60 pont)

A.

1. Explicit információk visszakeresése a szövegből:

Lehetséges válaszok: 1. jól tartja a hőt (mivel a szálai között sok levegő található) 2. tömegének akár egyharmadát is képes vízgőz formájában felvenni anélkül, hogy nedvesnek éreznék. 3. A vízcseppeket taszítja, a folyékony vizet pedig csak lassan szívja magába. 4. Nehezen gyullad meg (ezért a tűzvédelemben is hasznos anyagnak számít).

- Pontozás: Minden helyesen azonosított tulajdonság 1 pontot ér. Bármely, a szövegből helyesen kiírt, vagy a szöveg alapján megfogalmazott érvényes válasz elfogadható. A nyelvhelyességet, helyesírást nem pontozzuk. 4 x 1 pont = **4 pont**

2. Egyenes következtetések levonása explicit információk alapján

- A helyes válasz: a.
- Pontozás: A helyes betűjel kiírása 2 pontot ér. A javítókulcstól eltérő válasz nem fogadható el. **2 pont**

3. Explicit információk következményeinek felismerése

- A helyes válasz: a.
- Pontozás: A helyes betűjel kiírása 2 pontot ér. A javítókulcstól eltérő válasz nem fogadható el. **2 pont**

4. Explicit információk visszakeresése a szövegből:

- A helyes válasz: b.
- Pontozás: A helyes betűjel kiírása 2 pontot ér. A javítókulcstól eltérő válasz nem fogadható el. **2 pont**

5. Explicit információk visszakeresése a szövegből:

- A helyes válaszok: 1) b.; 2) c.; 3) d.; 4) a.; 5) e.; 6) a.
- Pontozás: Minden helyes társítás 1 pontot ér. A javítókulcstól eltérő válasz nem fogadható el. 6 x 1 pont = **6 pont**

6. Egyenes következtetések levonása a szövegből vett információk alapján

- A helyes válaszok: 1) a.; 2) b; 3) d.; 4) c.
- Pontozás: Minden helyes válasz 1 pontot ér. A javítókulcstól eltérő válasz nem fogadható el. 4 x 1 pont = **4 pont**

7. Szavak/kifejezések értelmezése a szöveg információi alapján:

- Lehetséges válaszok:
merinói juhok = a legfinomabb gyapjút termelő juhok;
keresztezett gyapjú = különböző juhajták keresztezéséből származó gyapjú;
a gyapjú hozama = a gyapjú mennyisége;
kézi nyírás = kézi ollóval történő nyírás.
- Pontozás: Minden helyes értelmezés/magyarázat/szinonim kifejezés 1 pontot ér. Bármely, a szövegből helyesen kiírt, vagy a szöveg alapján megfogalmazott érvényes válasz elfogadható. A nyelvhelyességet, helyesírást nem pontozzuk. 4 x 1 pont = **4 pont**

8. A köznapi szövegek valóságvonatkozásainak megfigyelése, szövegtömörítés a lényeg/fő gondolat kiemelésével és átfogalmazásával, a szöveg információinak felhasználása a megadott konkrét helyzetben:

- **Lehetséges válasz:** Szerintem egy birkanyírásnál részt venni kifejezetten érdekes élmény lenne: közelről látni, hogyan dolgozik a nyíró, milyen gyorsan és ügyesen bánik az állattal, egészen lenyűgöző. Közben pedig rengeteget lehet tanulni a gyapjú minőségéről, a juhok tartásáról és arról, hogyan lesz a nyers gyapjúból feldolgozható alapanyag. Ez a tapasztalat értékesé tenné számomra a gyapjúból készült ruhákat is.
- **Pontozás:** Érvényes, a szöveg megfelelő információit felhasználó, teljes válasz – 6 pont, érvényes, de a szövegre csak részben alapozó válasz – 5 pont, érvényes, de csak részben kifejtett válasz – 4 pont, részben érvényes, kifejtett válasz – 3 pont, részben érvényes, részben kifejtett válasz – 2 pont, kísérlet a válaszadásra – 1 pont. Bármely, a szöveg információira hivatkozó érvényes válasz elfogadható. A nyelvhelyességet, helyesírást nem pontozzuk. **6 pont**

B.

1. Explicit információk visszakeresése a szövegből.

- **A helyes válaszok:** 1) b.; 2) a.; 3) d.
- **Pontozás:** Minden helyes betűjel kiírása 2 pontot ér. A javítókulcstól eltérő válasz nem fogadható el. **3 x 2 pont = 6 pont**

2. Implicit információk (fókusz szerepű kifejezés) felismerése a mondatban, az ennek megfelelő válaszlehetőség azonosítása:

- **A helyes válaszok:** 1) B.; 2) B.
- **Pontozás:** Mindkét helyes betűjel kiírása 2 pontot ér. A javítókulcstól eltérő válasz nem fogadható el. **2 x 2 pont = 4 pont**

3. Összetett mondat. Alárendelés és alárendelő mondat. Mellérendelés és mellérendelő mondat. Az ige alanyi, tárgyi és határozói vonzata. Névszói állítmány. A főnévi csoport belső szerkezete.

A helyes válaszok: 1) b.; 2) a.; 3) a.; 4) b.; 5) b.

- **Pontozás:** Minden helyes jelölés 1 pontot ér. A javítókulcstól eltérő válasz nem fogadható el. **5 x 1 pont = 5 pont**

4. Mondatszerkezet felismerése, adott szerepű (alanyi, tárgyi, határozói) kifejezések azonosítása, kiválasztása a lehetőségek közül:

- **A helyes válaszok:** 1) a.; 2) c.; 3) f.
- **Pontozás:** Minden helyesen azonosított kifejezés betűjelének kiírása 1 pontot ér. A javítókulcstól eltérő válasz nem fogadható el. **3 x 1 pont = 3 pont**

5. Összefüggések felismerése a főnévi csoportban, birtokviszony, birtokos és birtok kiválasztása a lehetőségek közül:

- **A helyes válaszok:** 1) b.; 2) c.
- **Pontozás:** Minden helyesen azonosított birtokos szerkezet betűjelének kiírása 2 pontot ér. A javítókulcstól eltérő válasz nem fogadható el. **2 x 2 pont = 4 pont**

6. Implicit információk (modális jelentés) felismerése a mondatban, az ennek megfelelő válaszlehetőség azonosítása:

- **A helyes válaszok:** 1) b.; 2) c.
- **Pontozás:** Mindkét helyes betűjel kiírása 2 pontot ér. A javítókulcstól eltérő válasz nem fogadható el. **2 x 2 pont = 4 pont**

7. Logikai struktúrák (ok-okozati összefüggések) felismerése a mondatban, az ennek megfelelő válaszok (ok és okozat) azonosítása:

- **A helyes válaszok:**
1) Ok: *nehezen gyullad meg*; Okozat: *(ezért) a tűzvédelemben is hasznos anyagnak számít;*

2) Ok: *A gyapjú már évezredek óta szolgálja az embereket; Okozat: (tehát) méltán nevezhetjük a múlt és a jövő anyagának.*

- **Pontozás:** Minden helyesen azonosított ok-okozat pár 2 pontot ér. Bármely, a szövegből kiírt vagy a szöveg alapján megfogalmazott helyes válasz elfogadható. Részpontoszám nem adható. 2 x 2 pont = **4 pont**

II. TÉTEL (30 pont)

1. Explicit információk azonosítása a szövegben, események sorrendjének azonosítása:

- **Helyes válasz:** c.
- **Pontozás:** A helyes válasz azonosítása 4 pontot ér. A javítókulcstól eltérő válasz nem fogadható el. **4 pont**

2. Információk, gondolatok értelmezése:

Lehetséges válasz: A részlet arra utal, hogy az elbeszélő a birkanyírás során tapasztalta meg először, hogy az életben a szomorúság és az öröm egyszerre is jelen lehet. Előbb sajnálta és siratta a birkát, majd a nyírt állat látványán nevetni kezdett, ezért „összekavarodott benne a világ”. Ekkor értette meg, hogy az élet nem egyszerűen jó vagy rossz, hanem sokszor ellentmondásos érzésekből áll. Édesanyja azért nézett rá szorongva, mert felismerte, hogy fia gyorsan felnő, és idővel eltávolodik a gyermekkor világától. A „földes gang” a családi otthont és a biztonságot jelképezi, amelyet a gyerek később elhagy majd, hogy a saját útját járja.

- **Pontozás:** érvényes, a szöveg információit felhasználó, teljes válasz – 5 pont, érvényes, de csak részben kifejtett válasz – 4 pont, részben érvényes, kifejtett válasz – 3 pont, részben érvényes, részben kifejtett válasz – 2 pont, kísérlet a válaszadásra – 1 pont. A nyelvhelyességet, helyesírást nem pontozzuk. **5 pont**

3. Explicit információk felismerése és visszakeresése, a szereplők viszonyainak bemutatása a szövegből vett információk alapján:

Lehetséges válasz: Az elbeszélő nagyon szerette és csodálta a nagyapját, sok időt töltött vele a tanyán és a birkák között. Büszke volt arra, hogy nagyapjával együtt járhatott ki a nyájjal a legelőre, és úgy érezte, ő is igazi juhászéletet él. A nagyapa tapasztalt, nyugodt ember, aki nem siet, és a hagyományokat követve végzi a munkáját. Az első birkanyírásakor azonban a gyerek még nem értette a történeteket, ezért haragudott nagyapjára, mert azt hitte, hogy bántja a birkát. Később rájött, hogy a nyírás nem kegyetlenség, hanem természetes és szükséges munka. Kapcsolatukat a szeretet, a tisztelet és az idősebb generációtól való tanulás jellemzi.

- **Pontozás:** A szereplők közti viszony természetének megnevezése – 1 pont. A maximális pontoszám csak abban az esetben adható meg, ha a szereplők közti viszony természete is bemutatásra kerül: érvényes, a szöveg megfelelő információit felhasználó, teljes válasz – 5 pont, érvényes, de a szövegre csak részben alapozó válasz – 4 pont, érvényes, de csak részben kifejtett válasz – 3 pont, részben érvényes vagy részben kifejtett válasz – 2 pont, kísérlet a válaszadásra – 1 pont **6 pont**

4. Elbeszélő szöveg alkotása, szövegtömörítés nézőpontváltással:

Értékelési szempontok:

1) Témához való igazodás:

- a. Az események részletező, kifejtett bemutatása a nagyapa nézőpontjából (egy-egy szám első személyű elbeszélés, elbeszélői nézőpont) – 3 pont, a megadott téma részleges bemutatása – 2 pont, kísérlet a megadott téma bemutatására – 1 pont.
- b. A szöveg információira való utalás – 2 pont.

2) Az elbeszélő szöveg sajátosságainak minél pontosabb követése (az események időrendben való bemutatása, az elbeszélés hangneme, ritmusa stb.) – 5 pont; az elbeszélő szöveg sajátosságainak és a megjelölt nézőpont részleges betartása – 3 pont.

3) Nyelvi megformáltság, helyesírás: 0–1 hibatípus – 5 pont, 2–3 hibatípus – 3 pont, 4–5 hibatípus – 1 pont, több mint 5 hibatípus – 0 pont. A pontoszám csak a minimális terjedelmi feltételek teljesítése esetén adható meg. **15 pont**